



คู่มือการปฏิบัติงาน การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย



องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแซง
อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีบทบาท ภารกิจในการบริหารจัดการให้บริการประชาชนด้วยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 มาตรา 20 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ประกอบกับมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะเพื่อประโยชน์ ในการรักษาความสะอาด การจัดระเบียบในการจัดเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อให้สามารถบังคับให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัดเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน โดยแนวทางการปฏิบัติงาน เรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอย เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแม้แต่ประชาชนทั่วไป จะต้องมีความรู้ในการบริหารจัดการ เนื่องจากปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยได้ทวีความรุนแรงขึ้นโดยมีขยะเกิดขึ้นในประเทศไทยกว่าวันละ 40,000 ตัน โดยแต่ละคนจะผลิตขยะมูลฝอยเฉลี่ยประมาณ 0.62 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต ดังนั้นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึก ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักเรียน นักศึกษา และประชาชนได้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหามูลฝอย การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ พร้อมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดและแยกขยะอย่างเป็นรูปธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยนี้ขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

ตุลาคม 2562

หลักการและเหตุผล

มลพิษจากขยะมูลฝอย เป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่มีการขยายตัวของเมืองสูงตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น รวมไปถึงการขยายตัวและพัฒนาในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยแต่ละปีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งภาครัฐ และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น เนื่องจากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อม ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากรที่ชำนาญ ความพร้อมในการบริหารจัดการ เป็นผลทำให้การจัดการขยะมูลฝอยไม่มีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงาน ประกอบด้วย แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย กิจกรรมลดคัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย/ของเสีย อันตรายชุมชน ประสิทธิภาพในการให้บริหารเก็บขนขยะมูลฝอย เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด การจัดระเบียบในการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของระเบียบและ กฎหมายอย่างเคร่งครัด เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพบริบทของพื้นที่ในปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ให้ได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพ เสร็จรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา มีการทำงานปลอดภัย บรรลุข้อกำหนดที่สำคัญ ของกระบวนการ
2. เพื่อให้งานกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยมีการปฏิบัติงานถูกต้องตามสุขลักษณะตามอำนาจหน้าที่และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง มีการคัดแยกขยะ เกิดความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยและปราศจากผลกระทบที่เกิดจากการจัดการขยะมูลฝอย
4. เพื่อให้การบริหารจัดการขยะเกิดประโยชน์สูงสุด และเกิดการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

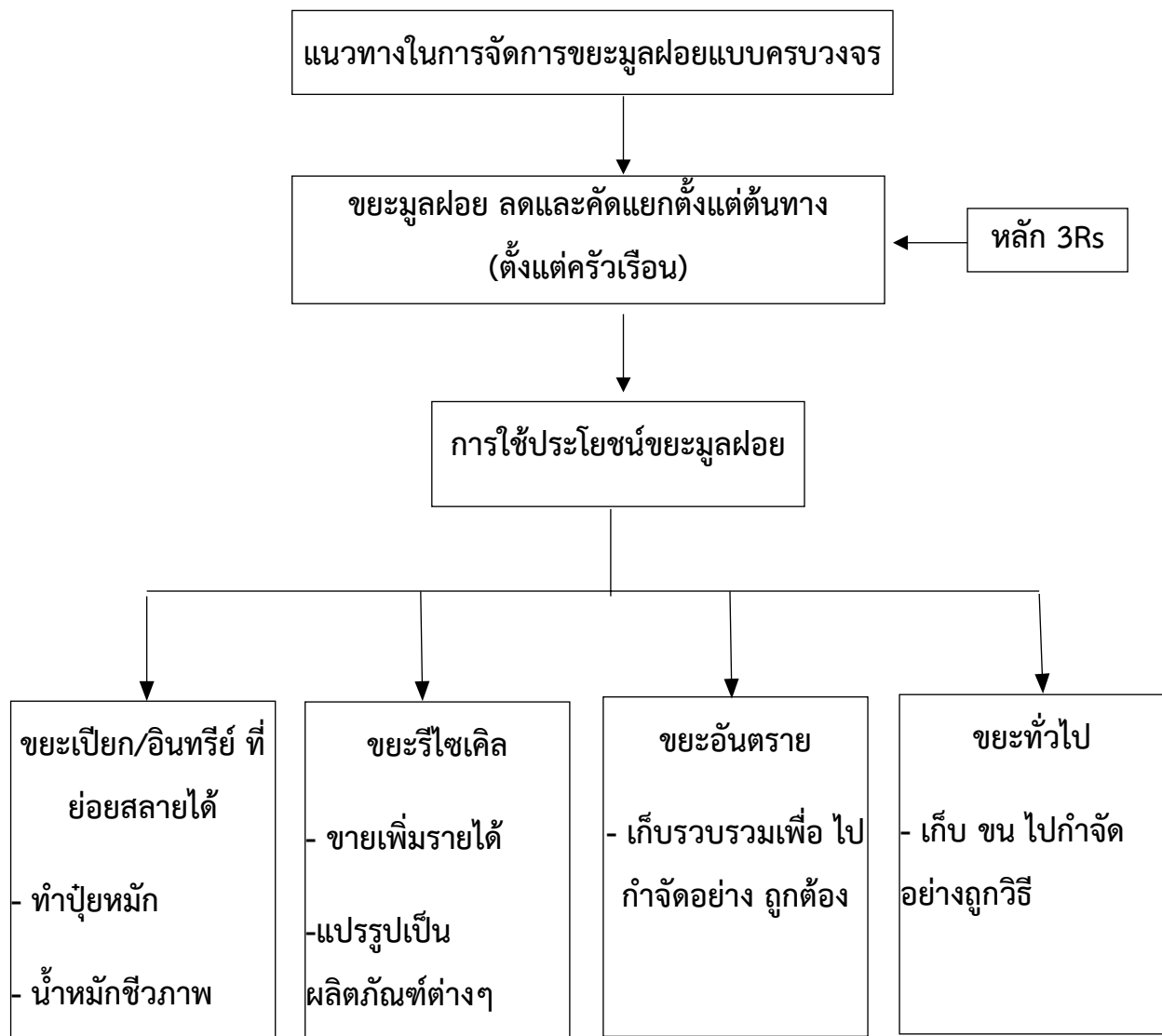
ขอบเขตของการบริการจัดเก็บ

จัดเก็บขยะที่เกิดขึ้น ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแซง ซึ่ง ใช้ระบบผู้ทิ้งขยะเป็นผู้คัดแยกขยะตามประเภทเอง โดยแบ่งขยะออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ขยะเปียก ให้ครัวเรือนแยกโดยการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน ขยะรีไซเคิล ให้แยกเก็บไว้จำหน่ายให้กองทุนธนาคารขยะรีไซเคิล อบต.หนองแซง ขยะอันตราย แยกทิ้งที่จุดรวบรวมขยะอันตรายบริเวณศาลากลางบ้านทุกหมู่บ้าน และ ขยะทั่วไป ให้ทิ้งใส่ถังขยะที่ทางอบต.จัดเตรียมไว้ให้ทุกครัวเรือน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแซง จะออกเก็บ ขนขยะที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวันจันทร์ - ศุกร์ ตามแผนการปฏิบัติงาน และขนส่งนำไปสถานที่กำจัด ใช้วิธีเผาและฝังกลบ ส่วนหนึ่งส่งไปกำจัดร่วมกับเทศบาลตำบลวังสวรรค์

การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

1. ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง (ภายในครัวเรือน) ตามหลักการ 3Rs คือใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะ ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน
2. มีการใช้ประโยชน์จากขยะที่คัดแยกได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ขยะอินทรีย์ ขยะที่ย่อยสลายได้และขยะรีไซเคิล ฯลฯ
3. ขยะทั่วไปมีการออกเก็บและขนตามแผนที่กำหนดไว้ โดยจัดเก็บทุกวันจันทร์ – ศุกร์ ให้มีปริมาณขยะตกค้างน้อยที่สุดเพื่อป้องกันปัญหาเกิดผลกระทบและพาหะนำโรค
4. ขยะอันตรายให้ทุกหลังคาเรือนเก็บรวบรวมมาทิ้งที่จุดรวบรวมขยะอันตรายในหมู่บ้าน เพื่อนำไปกำจัดตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด
5. ขยะติดเชื้อดำเนินการตามมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
6. มีการควบคุมกำกับ เฝ้าระวัง และป้องกันการเกิดผลกระทบจากการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเพื่อไม่ให้เกิดข้อร้องเรียนและผลกระทบต่อพนักงานที่ปฏิบัติงาน

วิธีการ/เทคโนโลยี ในการบริหารจัดการขยะ



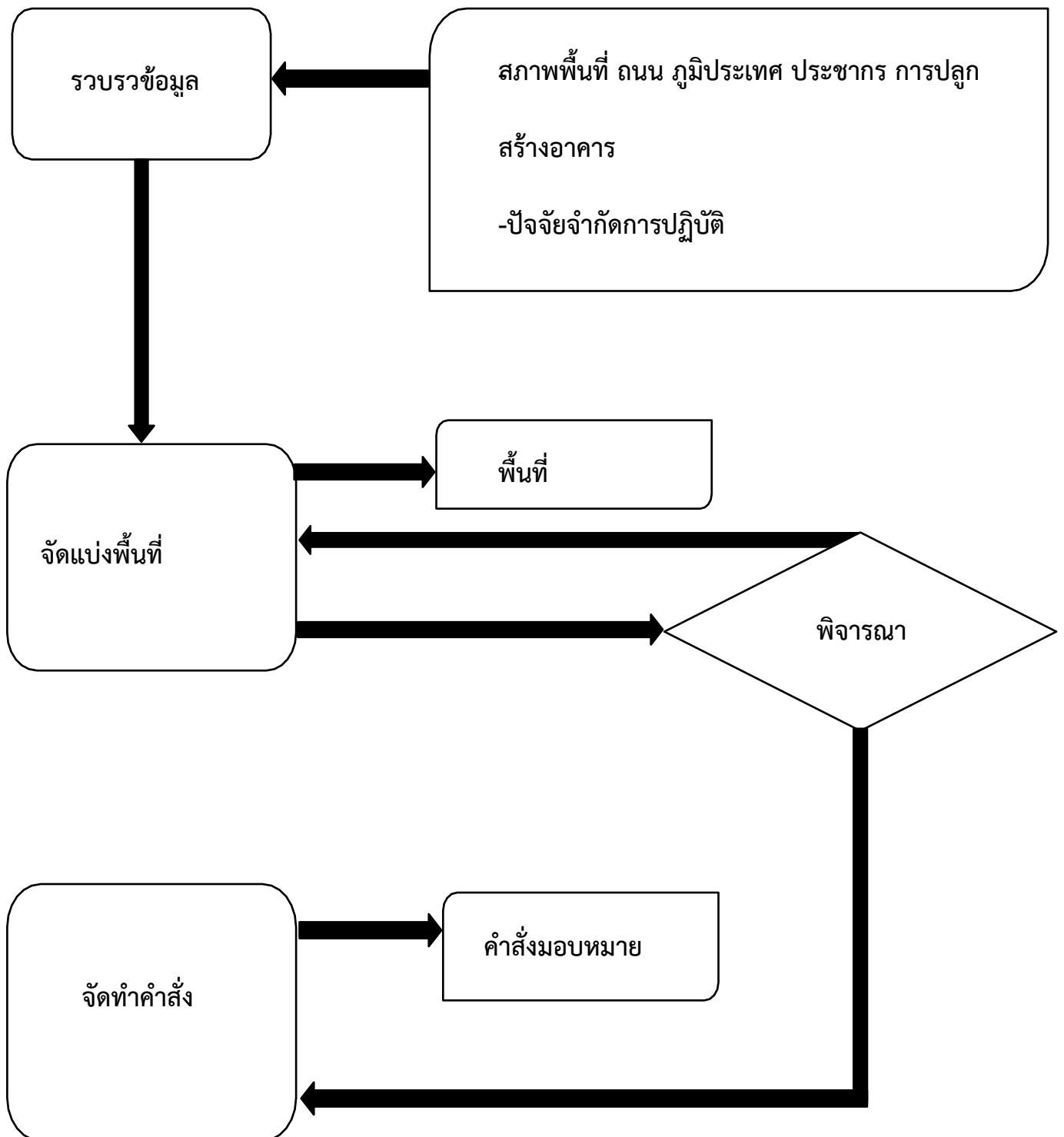
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เจ้าหน้าที่ ได้แบ่งวัน เวลา ในการปฏิบัติงานของพนักงาน ดังนี้

-พนักงานจัดเก็บขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง จำนวน 4 คน โดยแบ่งออกเป็นพนักงานขับรถ 1 คน และพนักงานประจำรถเก็บขยะ 3 คน

-ปฏิบัติงาน ตั้งแต่เวลา 06.00 น. ขั้นตอนในการปฏิบัติงานจัดเก็บและจัดการขยะภายในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง จะแบ่งเก็บตามหมู่บ้านซึ่งมีทั้งหมด 7 หมู่บ้าน ในวันจันทร์ - ศุกร์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การวางแผนเก็บข้อมูลฝอย



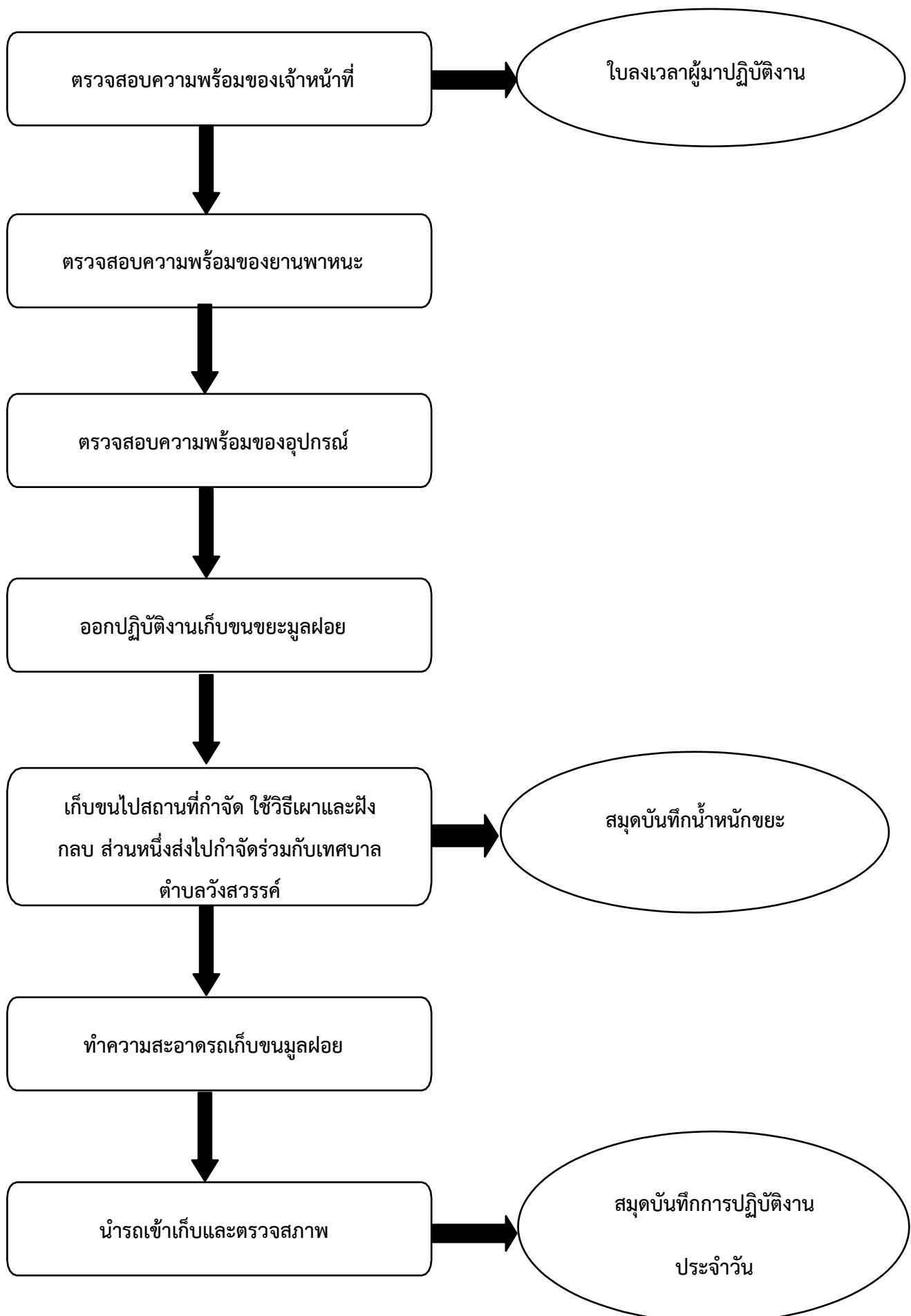
แผนการปฏิบัติงานประจำสัปดาห์

- 1.วันจันทร์ ออกเก็บขนขยะทั่วไป ม.7 (เวลา 06.00 – 12.00 น.)
- 2.วันอังคาร ออกเก็บขนขยะทั่วไป ม.1 (เวลา 06.00 – 12.00 น.)
- 3.วันพุธ ออกเก็บขนขยะทั่วไป ม.2 (เวลา 06.00 – 12.00 น.)
- 4.วันพฤหัสบดี ออกเก็บขนขยะทั่วไป ม.3 (เวลา 06.00 – 12.00 น.)
- 5.วันศุกร์ ออกเก็บขนขยะทั่วไป ม.4 (เวลา 06.00 – 12.00 น.)
- 6.วันจันทร์ ออกเก็บขนขยะทั่วไป ม.5 (เวลา 06.00 – 12.00 น.)
- 7.วันอังคาร ออกเก็บขนขยะทั่วไป ม.6 (เวลา 06.00 – 12.00 น.)

สัปดาห์ที่ 2 ถึง สัปดาห์ที่ 3 ของทุกเดือน ออกรับซื้อและเก็บขนขยะรีไซเคิล ในโครงการ
ธนาคารขยะรีไซเคิลองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง ตามกำหนดการในแต่ละเดือน

* กรณีมีการจัดงานบุญ งานประเพณี หรืองานอื่นๆ ที่มีขยะเปียกจำนวนมาก สามารถแจ้ง เจ้าหน้าที่ให้
ออกเก็บขนขยะได้

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานเก็บขนขยะมูลฝอย



สายด่วนหากพบเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหรือเลือกปฏิบัติหน้าที่ ตาม
มาตรฐานที่กำหนดไว้หรือหากได้รับการร้องเรียนจากประชาชนหรือผู้รับบริการ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
1	นายพงษ์ศิริ โทณะพงษ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง แซง	089-7106911
2	นายนิรันดร์ หาญสุโพธิ์	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หนองแซง	099-0364555
3	นางสาวลาวรรณ สักขุ	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หนองแซง	093-4408114
4	นายเกษิภัท อ่อนน้อม	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง แซง	097-4496991
5	นายวิเชียร สมกุล	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หนองแซง	081-9547352
6	จำเอนปกครอง สุดสะอาด	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม	089-9373701